

STUDIEMATERIELL

FRANKENSTEIN

DET
NORSKE
TEATRET

FEIL TEATER

Velkommen til ein grøssar for barn!

Grøss og gru!

Vitskapsmannen Victor Frankenstein prøver å lage eit nytt og betre menneske, men skapar i staden eit monster. Forferda over det han har laga, overlèt Frankenstein monsteret til seg sjølv. Monster ser skummelt ut, og alle det møter blir redde for det. Men inst inne ønskjer han berre å bli likt.

Grøssarhistoria om vitskapsmannen og monsteret var debutboka til den britiske forfattaren Mary Shelley. Boka blei utgitt anonymt i 1818. No har Feil Teater laga skrekkteater for barn på Scene 3, basert på denne historia.

I dette studiemateriellet får du vite litt meir om historia og teatereffektane som blir brukt på scenen. I tillegg har vi lista opp nokre moglege samtalepunkt relevante for framsyninga.

Enkelte kan oppleve framsyninga litt skummel. Bruk dette materiellet til å førebu deg, og vurdere kva elevane dine treng å vere førebudde på før de kjem og etter de har sett framsyninga.

Vi håpar de får ei grøssande god oppleving med *Frankenstein*.

På scenen

Amanda Hedvig Lie Strand

Amalie Ibsen Jensen

Sebastian Skytterud Myers

Johan Hveem Maurud

Jenny Mueni Ndunda

Kyrre Hellum

Ingrid Jørgensen Dragland

Kunstnarleg lag

Av Feil Teater, basert på romanen av Mary Shelley.

Manus
Lars Halvor Andreassen

Regissør
Vilde Johannessen

Scenograf
Amanda Hedvig Lie Strand

Lysdesign/video
Thomas Gallagher

Komponist
Eirik Røland

Dramaturg
Anders Hasmo

Kva handlar Frankenstein om?

Dette er ei skummel forteljing om å frykte det ukjende, som kanskje eigentleg ikkje er så skummelt, dersom vi vågar å bli kjende med det.

Victor Frankenstein bur aleine i eit gammalt slott. Han studerer vitskap ved eit universitet for dei aller smartaste. Han er heilt oppslukt av tanken på å skape liv frå død. Mor hans blei drepen av lynet da han var liten, og derfor arbeider Frankenstein dag og natt for å finne ein måte å vekke dei døde til live.

Heider og ære

Victor Frankenstein har ein einaste venn, Heinrike, som prøver å få han til å tenkje på litt andre ting enn å jobbe med daudingar. Men det hjelper ikkje, og Frankenstein blir stadig meir manisk fokusert på prosjektet sitt. Undervegs mister han det eigentlege målet av syne. Å få heider og ære blir viktigare enn å hjelpe nokon tilbake til livet.

Menneske eller monster?

Han får tak i delar frå daude kroppar, og av dette syr han eit nytt menneske. Ved hjelp av kraftig straum klarer han å vekke dette vesenet til live. Vesenet ser forferdeleg skremmande ut, og har det nok ikkje godt inni seg. Vesenet er fullt av operasjonssår, og må lære seg både å gå og snakke på nytt.

Victor Frankenstein blir livredd for vesenet han har skapt, og

jagar han på dør. Ute i verda møter skapnaden menneske som blir vettskremde når dei ser han. Dei kallar han monster og forsøker å skade han.

Opplever kjærleik

Så møter Frankensteins vesen ei blind kone, Fru Fliegen. Ho dømmer han ikkje på utsjånaden, og møter han med omsorg. Ho lærer han å snakke og lese – og at det finst kjærleik. Frankensteins vesen er ikkje eit monster – men han skjønar at alle ser på han som det.

Fru Fliegen blir stukken av eit insekt og fell om. Medan skapnaden står bøygd over henne og rister i henne, kjem ein jegar og forsøker å skyte han – han trur det er eit livsfarleg monster.

Alt håp ute

Alt håp er ute for Frankensteins skapnad. Han oppsøker Frankenstein og veltar ut sinnet sitt over at han er blitt vekt til live i ei verd av smerte og vondskap, der alle ser han som eit monster. Dei to hamnar i ein skjebnesvanger slåstkamp.

Kva er teater?

Teateret er ein perfekt stad å lage illusjonar. På teateret er vi ekspertar på å late som, og få det til å verke ekte. I *Frankenstein* får du møte alle effektane teateret, og kombinasjonen av dei kan bli både skummel og spennande.

I *Frankenstein* er det ei stor trapp som **scenografi**. Ho kan snurre rundt, delast opp og bli ulike rom. **Rekvisittar** er ting skodespelarane brukar. Dei kan sjå skumle, ekle eller morosame ut, til dømes ein daud frosk, tarmar eller ei menneskearm.

I løpet av historia blir det brukt element som **lys** og **røyk** til å underbygge stemninga. Det kan vere mørkt, komme lynglimt eller farga lys. Andre element er **lyd** og **musikk**. Dei er ein effektiv måte å skape stemning på, til dømes eit høgt smell eller skummel orgelmusikk.

Skodespelarane har på seg **kostyme**, **maske** og **parykk**. På den måten kan dei skape ein karakter, til dømes eit monster som ser skummelt ut. I tillegg er det sjølv **skodespelet**, der skodespelarane på scenen spelar ei rolle. Dei kan til dømes late som dei er redde, skumle eller sinte.

Bilde 1: Eit monster?
Kostyme og maske
kan sjå skummelt ut på
scenen.

Alt dette brukar vi til å fortelje ei historie for publikum, som kan leve seg inn i alt det som skjer på scenen.

DET NORSKE TEATRET Frankenstein

Det er ikkje sikkert alle barna har vore på teater før. Det kan derfor vere fint å snakke saman om kva teater er. Sjølv om alle på scenen berre latar som, er kjenslene publikum får heilt ekte likevel.

Det er forskjell på kva vi synest er skummelt. Nokon synest høge lydar er skumle, andre synest mørket eller monster er skummelt. Nokon synest kanskje ikkje noko av det er skummelt i det heile. Det er heilt greitt å bli redd på teater. Enkelte kan også le når dei blir redde. Eller kanskje dei berre synest det er morosamt.

- Er det nokon som har vore på teater før? Kanskje nokon vil dele kva dei har sett, og korleis det var?
- Er det nokon som kan forklare kva teater er?

Snakk om dei ulike teateromgrepa på førre side.

- Kva er scenografi, rekvisitt og kostyme?
- På kva måte kan element som lys og røyk brukast til å skape ulike stemningar?
- På kva måte kan ein lyd vere skummel? Kan elevane komme på lydar dei synest er skumle?

Ein skodespelar brukar kroppen, stemma og ansiktet sitt til å fortelje ei historie og spele ein karakter.

- Kva kan ein skodespelar gjere for å verke redd eller sint?
- Korleis ser ein redd eller sint person ut? Vil nokon vise fram?

Når vi brukar alle desse elementa, kan publikum leve seg inn i historia og trur på det som skjer på scenen.

- Kva betyr det at noko er skummelt?
- Kva er skilnaden på skummelt og spanande?
- Kan noko som er skummelt også vere morosamt?
- Er skummelt det same som farleg?

Bilde 2: Ein daud frosk?
Eller ein rekvisitt? Begge
deler!

Bilde 3: Røyk og lys
skaper skummel
stemning på scenen.

Tema å snakke om

I framsyninga *Frankenstein* er det fleire tema de kan snakke om i klasserommet, anten før eller etter de har sett framsyninga.

Frankenstein lagar eit vesen som alle synest ser skummelt ut. Fordi dei synest vesenet er skummelt, blir dei redde. Frykt og fordommar for det ukjende er naturlege responsar for oss menneske.

- Har du nokon gong opplevd å vere redd for noko?
- Har du nokon gong vore redd for noko sjølv om det ikkje eigentleg var nokon grunn til å vere redd?

Folk kallar skapningen Frankenstein lagar for eit monster.

- Kva er eigentleg eit monster? Er det korleis ein ser ut, eller kva ein gjer?
- Kan ein som ser skummel ut vere snill?

Vesenet Frankenstein lagar blir møtt med frykt, avsky og vald. Etter kvart blir han sint og gjer vonde ting. Men kvifor gjer han det? Var han vond frå start, eller er det fordi han blir behandla slik?

- Korleis trur de det er å vere ein som blir møtt med frykt og fordommar?
- Kva skjer med eit menneske som alltid blir avvist?

- Korleis reagerer du når du blir behandla urettferdig?
- Har vi ansvar for egne handlingar, sjølv om vi blir behandla dårleg?

Å dømme nokon på grunn av korleis dei ser ut, eller fordi dei ikkje liknar på oss, skjer dessverre ofte. Det kan til dømes vere årsaka til mobbing og rasisme.

- Korleis bør vi møte folk som er annleis enn oss sjølv?
- Kven er det som har ansvar når nokon blir mobba? Er det den som mobbar, dei som ser det, eller alle saman?

Vesenet ønskjer kanskje eigentleg berre å bli elska for den han er.

- Kva skal til for at du føler deg som ein av klassen eller vennegjengen?
- Korleis kan du merke at nokon er utanfor?
- Må ein vere lik dei andre for å høyre til?

Frankenstein prøver å lage eit menneske, men endar opp med å lage noko folk ser på som eit monster.

- Kva betyr det eigentleg å vere eit menneske?

Annan praktisk informasjon

Frankenstein speler på Scene 3 på Det Norske Teatret. Framsyninga varar i om lag 1 time og 15 minutt utan pause.

Rullestol

På Scene 3 har vi plass til ein rullestolbrukar. Du må nytte heis for å komme til Scene 3, men det er trappefri tilgjenge inne i salen der rullestolplassen er. Det er viktig å melde frå på førehand om de treng rullestolplass.

Garderobe

Scene 3 har gratis, ubetent garderobe.

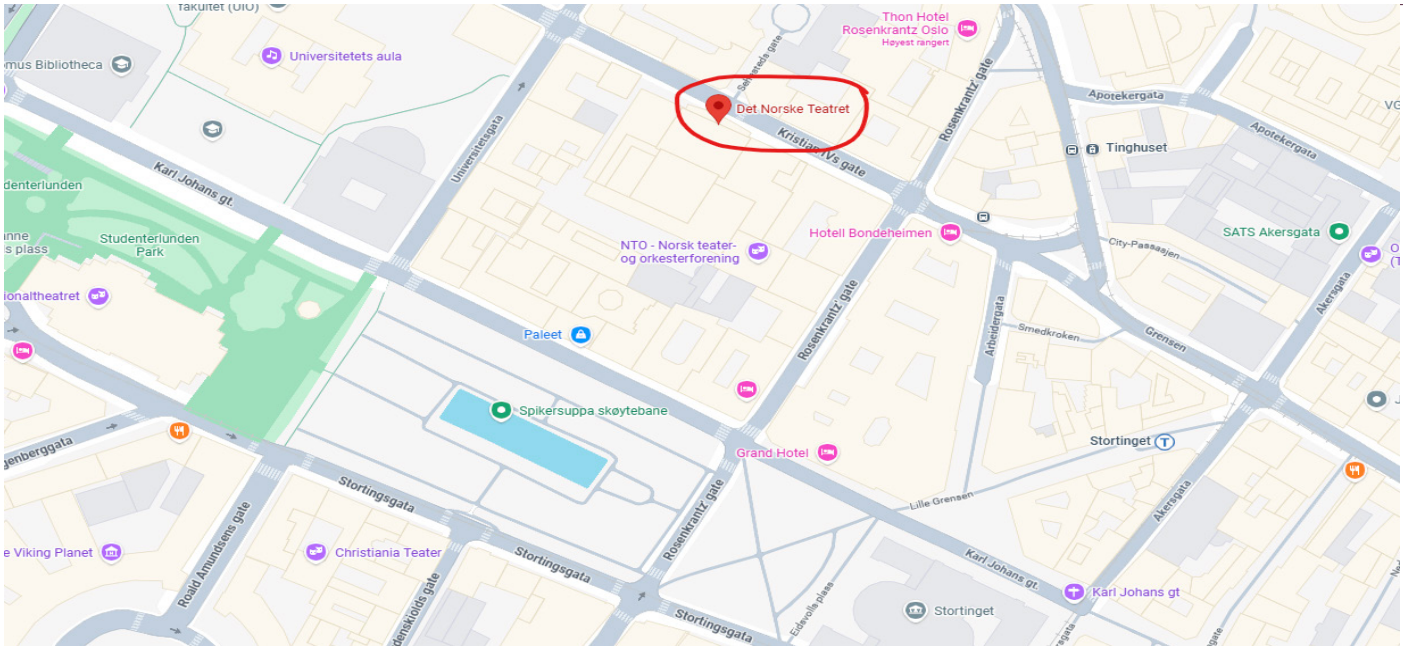
Toalett

Det er eitt toalett opp på Scene 3. Det er fleire i foajeen i første høgda.

IR-anlegg

Det Norske Teatret har IR-anlegg for dei med nedsett høyrsel. IR-mottakarane har høyretelefonar eller halsslynge kobla til ein 3,5 mm lydkontakt, og kan derfor bli brukt av personar som ikkje bruker høyreapparat med telespole, men også av dei som gjer det. Du kan låne ein mottakar med høyretelefonar eller halsslynge hos oss når du kjem i teateret.

DET NORSKE TEATRET Frankenstein

Her finn du Det Norske Teatret

Det Norske Teatret ligg midt i Oslo sentrum, like ved Karl Johans gate og Stortinget.

Adressa er Kristian IVs gate 8.

Kollektiv transport

- Næraste trikkestopp er Tinghuset.
- Næraste T-banestasjonar er Stortinget eller Nationaltheatret.
- Næraste togstasjon er Nationaltheatret.

Parkering

Køyrer du bil, kan du parkere i Sentrum P-hus.

Det finst også HC-parkeringsplassar på andre sida av gata for teateret i Kristian IVs gate.

